

Archigimnazjum - pamięć wieków i sos ragu

Sala Anatomii

Andrzej Siedlecki

Będąc w Bolonii nie mogliśmy ominąć najstarszego uniwersytetu w Europie. Zbudowany już został w 1088 roku, a prawnie uznany w 1158. Tu głównie nauczano i studiowano prawo cywilne i kanoniczne. Uniwersytet był miejscem, gdzie kształciło się tu wielu studentów z różnych krajów, w tym wielu sławnych Polaków, by wymienić tylko Mikołaja Kopernika, naszego kronikarza Wincentego Kadłubka oraz poety Jana Kochanowskiego.

Znaleźliśmy się w jednym z budynków w kompleksie uniwersyteckim – Archigimnazjum - zbudowanym w 1563 roku. Ciekawa jest sala anatomii, cała wyłożona drewnem i zbudowana amfiteatralnie, by mogła pomieścić wielu studentów. W środku znajduje się marmurowy stół, na którym kładziono ludzkie „eksponaty”, by je studiować. Studenci z góry mogli obserwować przebieg sekcji zwłok, zapewne jakichś skazańców.

Filmuję herby studiujących na suficie

Imponująca jest biblioteka uniwersytecka, o wielu salach, w których w szafach mieści się tysiące starych ksiąg. To królestwo dla badaczy wiedzy o przeszłości. Nas najbardziej interesowało, by odkryć polskie nazwiska. Ale było to nietatwe zadanie, bo w krużgankach, na korytarzach, ścianach, na sufitach i też właśnie w bibliotece, jest aż 7000

nazwisk od 11 -go czy 12 wieku, więc droga Czytelniczko, Czytelniku, już wiesz, że nie mogło nam to się w pełni udać.

Biblioteka - pamięć wieków

Popatrzcie na te ściany i sufity, i wybaczcicie!

...Ale...ale... kilka herbów z napisem „Polonorum” - „Polonus” znaleźliśmy, a jedno nawet chyba sławne, choć może bardzo niesławne z zachowania, jeśli to jest ta sama osoba. Oto pytanie...

D. Samuel Laszcz de Tuczap (Łaszcz)...szukam w „Wikipedi” i oto dowiaduję się, że to słynny awanturnik i zabijaka, i w ogóle straszny typ!

Patrz na napis po lewej-Polonorum - D. Samuel Laszcz z Tuczap

Czyżby włoskie studia tak, go wykoleiły? Jeśli tak, to zawędrował do „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza, który tak o nim napisał:

„Pan Łaszcz bowiem, choć rycerz straszliwy, dla pogaństwa jak mało kto groźny, był zarazem przestawnym hulaką, uctownikiem, kosterą, któren czas od bitew, modlitew, zajazdów i zabijatyk wolny lubił nade wszystko spędzać w kole takich ludzi, jak pan Zagłoba, pić na umór i krotofil słuchać.

Był to warchoł na wielką rękę, który sam jeden tyle wzniecał niepokoju, tyle razy przeciw prawu wykroczył, że w każdym innym państwie byłby dawno głową nałożą. Ciężka też na nim niejedna kondemnata, ale on nawet w czasie pokoju niewiele sobie z nich robił, a teraz w czasie wojny tembardziej wszystko poszło w zapomnienie...”¹

Ale tropiąc dalej natrafiłem na inną stronę i okazało się jednak, że ten z herbu na suficie, to podobno był jakiś krewny i tenże okazał się być porządnym kanonikiem! ²

Szukaliśmy śladu Kopernika i znaleźliśmy salę uhonorowaną jego nazwiskiem. Znaleźliśmy też listę rektorów uczelni i jeśli znaleźliśmy wszystkich polskich, to było ich chyba w dawnych czasach około 12-stu. Natomiast w latach 1275-1505 studiowało tu kilkuset Polaków. We wcześniejszym okresie głównie większość duchownych, później zasiadających w różnych organach władzy duchownej czy świeckiej.

Po tych odkryciach dokonaliśmy inne, ale już mniej doniosłe, bo zupełnie przyziemne. Chcieliśmy zjeść oryginalne *spaghetti bolognese*, więc zapytaliśmy, gdzie można takowe spróbować. Niestety! Wytłumaczono nam zdecydowanie, że tak naprawdę, to nie ma takiej potrawy w Bolonii, a zamiast tego jest *Tagliatelle al Ragù Bolognese*.

Jak widać na zdjęciu, różnica jest tylko w płaskim makaronie, bo *ragù*, czyli sos mięsny w zasadzie pozostaje ten sam. I jest bardzo smaczny!

*PS: Na mojej stronie internetowej pod adresem: www.andrzej siedlecki.pl można znaleźć różne artykuły, filmy, klikając na napis **Filmy i filmiki** lub **Moje filmy na YouTube**, nagrania audio pod **Moje nagrania** - jak „Historia Polski w literaturze” i poezja. Serdecznie zapraszam!*

¹ Samuel Łaszcz Tuczański, herbu Prawdzic (ur. 1588, zm. 15 lutego 1649 w Krakowie) – strażnik wielki koronny, starosta owrucki i kaniowski, żołnierz, banita i znany warchoł, zagończyk XVII wieku, rotmistrz sowity województwa kijowskiego w 1620 i 1627 roku https://pl.wikipedia.org/wiki/Samuel_%C5%81aszcz (dostęp 10.06.2020)

² <https://miastarytm.pl/bolonia-herby-polakow-na-universytecie-w-bolonii/> (dostęp 15.09.2022)